

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Cooperatio cum ministrante indignè sacramenta, num. 39.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

Vnam vel alteram rem non magni
pretij invenditam tibi superesse, causa
sufficiens certe non judicatur, ut de pi-
ctura amasæ modo dictum est. At ve-
ro diminutio successiva pretij exigui
in satis notabile damnum cum possit
ex crescere, satis sufficiens causa existi-
menda est.

36. Ad vendendum vinum scien-
ter se inebrianti, causam majorem ali-
quam, præter ipsum vini merum
pretium, postulat Castrop.; f nempe
vel timorem, ne nolens vendere in-
juria afficiatur à volente emere, vel ti-
morem, ne multum sic diminuantur
emptors. Multum, inquam, quia
ebrietas videtur majus malum, quam
solutio jejunij: & ideo majorem cau-
sam requirit, quam requirat jejunij
fractio. Simile quid hac occasione dic,
de reddente gladium furioso, vel cum
illo inimicum occidere volenti; nam
licet ex justitia, gladium alienum red-
dere quis domino teneatur, tamen in
hac circumstantia furiosi, nisi à gra-
vissima necessitate cogatur, reddere
non debet, idque sub onere etiam ff
restitutionis, si damnum forte seque-
tur.

f Castrop. l. c. p. 14. adde sā u. ebrie-
tat. Sanc. l. c. n. 33.

ff ut dicetur inferius li. 8. tr. 4. c. 1.
§. 3. n. 6.

37. Peccant cum onere restitutionis
ij, qui tradunt vinum, frumentum,
cateraque alijs, ut hi cum injustitia ea
vendant, quia hi operantur nominis
illorum. At si eadem vendas alijs,
quos scis per fraudem, miscendo v. g.
aquam vino, vel demendo de mensu-

ra &c. alijs esse revendituros, tunc fi-
cite poteris, & quando tu, nisi ijs ven-
deres, difficulter, vel cum tuo damno
alijs vendere cogereris; nam si alijs si-
ne tuo damno æque posses, cur ex cha-
ritate non debeas?

g. Sanc. l. c. n. 37. Castr. l. c. nu. 3. l.
Dian. p. 3. tr. 6. ref. 44. Merolla to. 3.
d. 2. div. 10. Coroll. 6. 305.

Cooperatio cum Idololatria.

38. Idoli, ejusque templi fabrica-
tio, ut item Idoli jam facti venditio,
cum sint ordinatae ad Idololatriam,
non possunt ex se licetè præstati, in gra-
tiam ejus, qui ad hunc finem scitur ea
velle, quia sunt claræ, & valde imme-
diatae occasionses Idololatriæ, qualis
certè non est agni sacrificandi vendi-
tio, cum agnus multis alijs rebus non
peccaminofis usui sit.

Vrgentissima tamen existente causa
(ut effet semel aut iterum, juxta dicta
n. 28. aut magna paupertas artificis)
peccatum nō est, h quia (quidquid aliqui
dicant) nō sunt actiones intrinsecè
malæ, sed ex se indifferentes, cum Ido-
lum possit appeti ad honestos fines,
nempe ad ornandam domum, vel ad
memoriam antiquitatis conservan-
dam, templum vero ad usus huma-
nos licitos &c.

h Castr. l. c. p. 12. n. 7. Tannerius p.
3. d. 1. q. 9. dub. 5. nū. 144.

*Cooperatio cum ministrante indignè sa-
ccamena &c.*

39. Si Sacerdos sit in mortali, idque
E 3 tu cer-

Si certo cognoscas (nam si abest certi-
tudo moralis, semper erit bonus præ-
sumendus) non peccas & petendo, ut
is conficiat Sacramentum, v. g. ut te
absolvat, quando alius bonus praefato
non est, quia tunc necessitas, seu spiri-
tualis utilitas te excusat à peccato, quod
Sacerdos ille posset, media saltem con-
tritione, vitare. Sacerdos, inquam,
sive Parochus sit tuus, sive nequa-
quam; eadem enim mihi videtur u-
triusque ratio. An liceat ab ejusmodi
Sacerdote sacramenta petere, quando
funt alij probi, à quibus petere pos-
sum; an, inquam, liceat, solum ex eo
capite, quod is est paratus, dicam mox
num: 65.

i. A7or. p. 2. l. 12. c. 17. q. 7.

40. Si Sacerdos esset excommunicatus, distinguendum diligenter est; si
enim est vitandus, hoc est, publicus
percussor Clerici, vel nominatum de-
nuntiatuſ, illicite à te exposceretur,
ut is sacramenta conficeret, quia tunc
communicares in divinis cum excom-
municato vitando, immo uoad con-
fessionem, invalidè eam ab illo susci-
peres; siquidem ab vitando Ecclesia
vel tollit, vel suspendit omniem juris-
dictionem. At vero si est non-vitan-
dus, hoc est, si habet quamecumque ex-
communicationem, modo non sit vel &c. quia nisi Christiani captivi hac
publicus percussor, vel nominatum faciant, incurruunt periculum vite;
denuntiatuſ, potest à te & licet, & va-
lidè rogari, ut conficiat, quia Concili-
um Constantiense id, in gratiam fi-
ant, si contra eosdem immediate pū-
delium, concessit. Vnde tunc ejus-
modi excommunicatus, modo non burantur naves, & Christiani in ea
se ipse ingerat, sed ad fidelium peti-
centes, si eundem ignem appli-
cationem, sacramenta ministret, & li-
cent bombardis, ex quibus Christia-
nisi quantum est ex capite excom-
municationis, & validè operatur.

I. Saar. de cens. d. 14. C. 16. m. Sanc.
l. 7. de Mat. d. 9. nu. 8. Petr. Hurtad. 2.
2. d. 173. sec. 18. 9. 249. contra Sudari-
um d. 16. cit. sec. 7.

Dico (quantum est ex capite ex-
communicationis) nam si per ipsum
stet, quod non obtineat absolutionem,
esset in peccato mortali, & tunc recur-
reret doctrina numeri præcedentis;
jam enim tunc peteres sacramenta ab
existente in mortali.

Cooperatio cum inique pugnantibus, vel
aliorum bona diripientibus.

41. Urgentiorē cauſam ad excu-
ſandum requiri, quando opus est ma-
gis vicinum peccato abutentis, &
quando est contra iustitiam, statutum
supra. Cum autem urgenter
hanc cauſam esse metum mortis, vel
similis valde gravis detrimenti, pateat
ex dictis, consequenter fit, ut excusen-
tur n. Christiani remigantes in tri-
mibus Turcarum contra similes Chri-
stianos ipugnantium, & præterea ij,
qui arma porrigunt à Turcis petita ad
eosdem Christianos interimendos; a-
sportantes item sarcinas ad bellum in-
justum necessarias, admoveentes scalas
publicus percussor, vel nominatum faciant, incurruunt periculum vite;
at non excusantur, etiam metu mor-
tali rogari, ut conficiat, si Christianos occidunt, si percuti-
um Constantiense id, in gratiam fi-
ant, si contra eosdem immediate pū-
delium, concessit. Vnde tunc ejus-
modi excommunicatus, si applicent ignem, quo com-
munity excommunicatus, modo non burantur naves, & Christiani in ea
se ipse ingerat, sed ad fidelium peti-
centes, si eundem ignem appli-
cationem, sacramenta ministret, & li-
cent bombardis, ex quibus Christia-
nisi quantum est ex capite excom-
municationis non terrendi solum essent (nam
pro)

